

“NGHỀ LÀM CHA MẸ”

Nguyễn Thị Việt Anh

Bộ môn Ngôn ngữ Văn hóa Anh, Khoa Ngoại Ngữ

Ngày Gia Đình Việt Nam 28/06/2021

Bé Con thương mến,

- Cô: Sao hành động dại dột vậy con?

- Trò: Cha mẹ không hiểu con, không chịu lắng nghe con nói. Con giận cha mẹ, giận gia đình con.

Thế là con muốn kết thúc cuộc sống của mình. Cũng may là cô còn có cơ hội gửi lá thư này cho con đọc. Con trách cha mẹ nhà quê, không tâm lý, không biết tôn trọng ý kiến con, bạo lực tinh thần mỗi khi con xin tiền đóng học phí, mua xe và những nhu cầu khác của con.

Hồi nhỏ ở quê gia đình cô cũng nghèo lắm và cũng có đôi lần “trách ngẫm” sao nhà mình nghèo vậy, sao mình phải bụng đói đi bộ mỗi ngày đến trường với một bộ đồ duy nhất phải giặt phơi để hôm sau mặc tiếp. Gọi là “trách ngẫm” vì chỉ mới nghĩ trong đầu chứ chưa từng nói ra với ai, kể cả cha mẹ mình. Lớn lên lại thấy cảm ơn và tự hào về những tháng ngày thiếu thốn đó và thương cha mẹ nhiều hơn vì họ đã quá vất vả rồi.

Con đang xấu hổ về gia đình con và trách họ chưa làm tốt vai trò làm cha mẹ. Nhìn chiếc xe con đi, quần áo con mặc, cách con xài các thiết bị công nghệ cao, cô không nghĩ cha mẹ con là nông dân ở một vùng quê nghèo khó. Có bao giờ con hỏi họ đã dãi nắng dầm mưa ngoài rẫy bao nhiêu ngày để bán từng trái xoài, ký rau lo đủ thứ vật chất cho con. Có vẻ như con cần cha mẹ hoàn hảo hơn, phải hiểu con nhiều hơn và như sách vở nói: **phải biết làm bạn của con.**

Có một chuỗi chương trình rất hay đã phát sóng trên VTV2 năm 2014 “Làm Bạn Với Con”. Trong từng buổi phát sóng, có các chuyên gia về tâm lý học, giáo dục học, xã hội học bàn luận với nhau về các chuyên đề liên quan tới “**nghề làm cha mẹ**”: không được so sánh con nhà mình với con người ta, phải biết con có những rối nhiễu tâm lý gì, phải biết loại bỏ giận dữ khi nói chuyện với con, ... Về lý thuyết, chương trình rất hay và ý nghĩa cho những ai may mắn có cuộc sống vật chất đủ đầy, không bận tâm lắm trong cuộc sống chật vật mưu sinh. Nếu cha mẹ con có thời gian xem thì biết đâu họ có thể trở thành chuyên gia về tâm lý học, giáo dục học để hiểu con hơn... Hay nói ngắn gọn là họ đạt đủ chuẩn để làm “nghề cha mẹ” – cái “nghề” mà làm cả đời chưa chắc đã hoàn hảo trong mắt con cái và chưa bao giờ được ai trả lương tương xứng với sự tận tâm và hy sinh.

Trong thời kỳ hiện đại, cha mẹ cũng được kỳ vọng là phải đọc nhiều sách để trao dồi thêm kỹ năng làm “nghề” này. Những “How-to” book đầy trong nhà sách và trên mạng hướng dẫn, tư vấn, chia sẻ bí quyết để **làm bạn với con**, Nuôi con bằng **yêu thương**, dạy con bằng **lý trí**, nuôi con **không phải là cuộc chiến**,... Và một lần nữa, cô khẳng định các cuốn sách này vẫn là cẩm nang, là bữa bổi để cha mẹ học cách hoàn thiện hơn trong mắt con. Con trách cha mẹ, “Yêu thương, lý trí sao lại nặng lời với con khi con xin tiền đóng học phí và học khóa này khóa nọ khiến cho mỗi lần con về nhà luôn xảy ra cuộc chiến giữa con và cha mẹ?” Vậy con có từng hỏi hoặc tìm hiểu nguyên nhân tại sao không? Qua trao đổi với cha mẹ con, cô biết họ phải chạy ngược chạy xuôi trong 1 buổi sáng vay mượn tiền để con đủ đóng học phí. Đối với gia đình nông dân, 13 triệu là số tiền rất lớn. Nhưng con không hiểu và không muốn hiểu. Con chỉ muốn có tiền ngay để quay lên thành phố.

Cô có may mắn đọc sách cẩm nang dạy con nhiều hơn và xem nhiều chương trình giáo dục con cái nhiều hơn cha mẹ con, nhưng vẫn **chưa đủ chuẩn để làm “nghề cha mẹ”** trong mắt con cô dù bạn ấy vẫn rất ngoan, rất thương yêu mẹ. Bạn ấy có biết những nỗi vất vả của cô khi nuôi dạy bạn ấy

trong 18 năm. Rồi bạn đi học xa nhà, tham gia các lớp dạy về kỹ năng sống, kỹ năng thuyết trình,... Rồi một hôm bạn về thăm nhà, xin ngồi nói chuyện với mẹ có sổ tay ghi chú đàng hoàng. Trước tiên là cảm ơn mẹ vì tất cả, nhưng xin góp ý với mẹ một số điều: đúng ra là mẹ nên hỏi ý kiến con trước khi định tổ chức sinh nhật cho con, đúng ra là mẹ.... đúng ra là mẹ... Vì việc “Bị con góp ý” qua thẳng thắn và quá đột ngột, cô đã rất sốc và cảm thấy rất buồn, nhưng ngẫm nghĩ lại thấy con đúng. Cha mẹ thường chủ quan cho rằng mình lo đầy đủ cho con là xong, và dạy con phải biết tôn trọng và biết lắng nghe ý kiến của đấng sinh thành, nhưng cha mẹ có thể quên rằng **con cũng cần được cha mẹ tôn trọng và được lắng nghe**. Nghĩa là hai bên cũng **nhau như bạn**.

Cô định nghĩa đơn giản thế này: **bạn** là người không nhất thiết cùng tuổi hay cùng thế hệ, mà là **người có mối quan hệ gần gũi, thân thiện với nhau và là mối quan hệ hai chiều. Làm bạn là cho nhau cơ hội để tìm hiểu, chia sẻ để hiểu nhau hơn và thương mến nhau hơn**. Các con bắt đầu sống xa nhà “đường con càng xa ... vòng tay mẹ ngắn lại” và “bạn bè nói hay hơn lời của mẹ” như lời các bài hát con thường nghe. Mình có nhiều bạn mới và ít nhiều được hay bị ảnh hưởng bởi những người bạn này. Vậy **hãy cho cha mẹ mình cơ hội và thời gian để làm bạn với mình**, chứ đừng bao giờ bắt họ phải luôn luôn tìm cách làm bạn với con

Con đã 19 tuổi nhưng cô gọi là Bé Con vì qua hành động đại dốt, nông nổi vừa qua chứng minh rằng còn chưa trưởng thành. Ở cái tuổi mà nhà văn – bác sĩ Đỗ Hồng Ngọc gọi là tuổi “ấm ương”, thay đổi tâm sinh lý đột ngột cũng khiến “nghề làm cha mẹ cũng gặp không ít khó khăn, lúng túng, áp lực. Lại có một cuốn sách của nhà xuất bản Thanh Niên “Mỗi lần vấp ngã là một lần trưởng thành”. Cô thật sự không bao giờ muốn con vấp ngã vì cô thấy xót khi con bị đau. Vậy cha mẹ con, những người sinh con ra và nuôi dưỡng con ngần ấy năm còn đau cỡ nào. Người ta hay nói: có con rồi mới hiểu hết lòng cha mẹ, nhưng tới lúc biết thương cha mẹ thì liệu có quá muộn không?

Cha mẹ con lúc này không có điều kiện để xem các chương trình và đọc các sách hay về nuôi dạy con cái. Cô nghĩ sách này có thể dành **cho những người con đọc để biết đặt mình vào vị trí của cha mẹ** và tạo cơ hội để họ được làm bạn với con cái dù biết rằng điều này không dễ dàng do có những khoảng cách rất lớn về thế hệ, lối sống, lối suy nghĩ. Hãy giúp họ làm “nghề cha mẹ” tốt hơn

Cô cũng mong rằng mỗi dịp con về nhà sau này là sự mong chờ, sự phấn chấn khi gặp lại những “**người bạn đặc biệt**” đã sống cùng mái nhà với con 19 năm qua. Đây là những người bạn thường chỉ cho đi và không đòi hỏi nhận lại và đặc biệt họ chính là những người bạn sẵn lòng hy sinh tất cả cuộc sống, tuổi xuân và những gì tốt đẹp nhất họ có để con được hạnh phúc đủ đầy. Họ còn đầy lòng vị tha cho những vấp ngã của con. Vậy con có bỏ qua cho những sự **chưa hoàn hảo** như con kỳ vọng từ họ hay không?

Hãy giúp cha mẹ con “làm nghề cha mẹ” tốt hơn nhé.

Chúc con tất cả những điều tốt đẹp nhất.

Cô giáo CVHT của con.

Tài liệu tham khảo

1. *Bài hát **Lặng Lẽ Mẹ Tôi** của nhạc sĩ Minh Đức*
2. *Bài hát **Lớn Rồi Còn Khóc Nhè** của nhạc sĩ Nguyễn Hải Phong*
3. *Chuỗi chương trình “**Làm Bạn Với Con**” của VTV2*
4. *Sách: **Chat “Nghề” Làm Cha Mẹ** của Lê Thị Phương Nga*
5. *Sách: **Khi Người Ta Lớn** của bác sĩ Đỗ Hồng Ngọc*
6. *Sách: **Mỗi Lần Vấp Ngã Là Một Lần Trưởng Thành** của Liêu Trí Phong*